

Forsikringsavtalen består av forsikringsbevis og forsikringsvilkår. Beviset gjelder foran vilkårene. Beviset viser hvilke dekninger som er valgt og hva som er bedriftens ansvar. Vilkårene sier hva forsikringen dekker, hvilke unntak som gjelder og hvordan erstatningen beregnes. Bestemmelser som gjelder alle deler av forsikringen kommer først. Deretter kommer bestemmelser for hver dekning. I tillegg gjelder Generelle vilkår (vilkårsnummer BGE90080) for alle våre forsikringer.

Industriforsikring - Vilkår BBRID100

Vilkår av 01.01.2025. Avløser vilkår av 01.08.2024.

1. Hvem forsikringen gjelder til fordel for

1.1. Forsikringen gjelder til fordel for forsikringstakeren.

1.2. Forsikringen gjelder til fordel for innehaver av tinglyst eiendomsrett, panterett eller annen tinglyst sikkerhetsrett i fast eiendom.

1.3. Forsikringen gjelder ikke til fordel for innehaver av panterett i løsøre uten at dette er angitt spesielt i forsikringsbeviset. FAL* § 7-1, 3. ledd er fraveket.

* FAL = Lov om forsikringsavtaler fra 16. juni 1989

1.4. Forsikringen gjelder til fordel for annen panthaver eller eier av ting enn dem som er omtalt i punkt 1.1. til 1.3., men

bare dersom forsikringstakeren har forsikringsplikt for tingen eller bærer risikoen for den. Forsikringsavtalen kan endres, flyttes, sies opp eller falle bort uten varsel til den medforsikrede. Ved skadeoppgjør kan selskapet forhandle med forsikringstakeren og utbetale erstatning til ham med bindende virkning for den medforsikrede, med mindre selskapet etter skadens inntreden og før utbetaling har fått skriftlig melding om den medforsikredes interesse.

1.5. Forsikringen faller bort hvis de ting forsikringen er knyttet til skifter eier. Selskapet svarer likevel for forsikringstilfelle som inntreffer innen 14 dager etter eierskiftet, men dette gjelder ikke hvor den nye eier har tegnet forsikring.

2. Hvor forsikringen gjelder

2.1. Forsikringsstedet

Forsikringen gjelder på forsikringsstedet.

2.2. Borteforsikring

For ting som midlertidig befinner seg på et annet sted i Norden gjelder forsikringen også på dette sted (borteforsikring).

2.3. Gjelder ikke

Forsikringen gjelder ikke for ting under transport.

2.4. Naturskadeforsikring

Naturskadeforsikringen gjelder i Norge.

3. Hva forsikringen omfatter

Forsikringen omfatter ting og utgifter spesifisert under Industriforsikringen i forsikringsbeviset. Når det fremgår av forsikringsbeviset omfatter forsikringen

a) Bygninger, som defineres slik

- bygnings utvendige elektriske tilførselsledninger, utvendige varmekabler og utvendige rørledninger med tilknyttet utstyr (oljetank, septiktank, dreenskum, kloakkpumpe og kloakkrensetank) som fører væske, gass eller elektrisitet til eller fra bygningen, men ikke slike som betjener maskiner og løsøre
- antenneanlegg for tv, radio og data montert på bygning
- installasjoner for å nyttiggjøre jordvarme til oppvarming av boliger
- kjølemedium for bygningens varmepumpeanlegg er omfattet med inntil kr 1 000 000

- underjordisk avfallssystem
 - ladestasjoner for el-bil og el-sykkel herunder også ladestasjon montert av beboer i boligsammenslutning
 - leaset ladestasjon eller anlegg dersom forsikringstaker har forsikringsplikt for tingen eller bærer risikoen for den
 - tilbygg/nybygg som oppføres på forsikringsstedet i forsikringstiden med inntil 10 % av forsikringssummen for bygninger forsikret under Huseierforsikring Bolig
 - frittliggende tilleggsbygg, søppel- og sykkelbod/-stativ inntil 10 kvm per boenhet
 - uregistrerte bygninger dekket med inntil kr 300 000.
- Uten særskilt avtale omfatter forsikringen ikke kunstnerisk utsmykning.

Forsikringen omfatter ikke

- infiltrasjonsledning, spredeledning og spredegrøft

- drensledning
- brønn og borehull.

Drensledning er likevel omfattet ved brann og naturskade.

Til bygning medregnes ikke

- maskiner med tilhørende tekniske installasjoner, herunder rør, kabler og fundamenter, som er ledd i næringsvirksomhet
- maskiner, løsøre og installasjoner som er montert for eller er et ledd i produksjons- eller næringsvirksomhet eller i drift av offentlige eller private anstalter, med faste eller løse installasjoner så som maskinfundamenter av et hvert slag, alle tilknyttede rør og ledninger, maskiners ventilasjonsanlegg med videre.

b) Løsøre

Med løsøre menes faste og løse maskiner og inventar med faste og løse installasjoner som er montert for eller er et ledd i virksomheten. For eksempel maskinfundamenter, elektriske ledninger til maskiner, trykkluftledninger, kjøleledninger, ventilasjonsanlegg.

Forsikringen omfatter ikke motorvogn, luftfartøy, seilbåt, motorbåt og tilhenger til bil som ikke er varer i næringsvirksomhet.

c) Varer

Med varer menes ting for salg inkludert ferdigvarer, halvfabrikata, råmaterialer, hjelpestoffer, driftsmaterialer og emballasje. Hvis sikrede i henhold til skriftlig kontrakt bærer forsikringsansvar for ting mottatt til oppbevaring, bearbeiding og reparasjon anses dette som varer.

d) Investeringer

Forsikringen omfatter også tilbygg/nybygg og anskaffelser av løsøre på forsikringsstedet i forsikringstiden med inntil 5 % av den totale forsikringssum for bygninger, maskiner og inventar/løsøre forsikret under Industriforsikring.

e) Kai/brygge

Forsikringen omfatter kai og brygge, og er dekket for Brann punkt 4.1 og Naturskade punkt 4.2. Forsikringen omfatter ikke flytebrygger.

Etter erstatningsmessig skade på ting omfatter forsikringen også følgende

3.1. Riving, rydding og bortkjøring

Nødvendige utgifter til riving, rydding og bortkjøring av verdiløse rester.

Innenfor et tidsrom av 12 måneder fra skadedag dekkes også merutgifter til nødvendig midlertidig lagring og til destruksjon av giftige eller miljøfiendtlige rester etter påbud med hjemmel i lov eller offentlige forskrifter.

Utgiftene under punkt 3.1. erstattes med inntil 20 % av tingskadeerstatningen, inntil kr 3 000 000.

3.2. Rekonstruksjon

Forretningsmessige merutgifter til rekonstruksjon av manuskripter, yrkestegninger, arkiver, registre, forretningsbøker, data og programvare lagret på media for databehandling, og kjerneprøver, modeller, mønstre, former, klisjeer, trykkplater og lignende med inntil kr 1 000 000.

Selskapet svarer ikke for merutgifter for tap av data eller skade på programvare som skyldes

- operatørfeil, feilprogrammering eller dårlige rutiner
- underslag, jf. straffeloven
- bedrageri, jf. straffeloven, hacking eller annen uautorisert inntrengning i dataanlegg
- cyberangrep, datavirus, worms, logiske bomber og lignende.

3.3. Økte utgifter på grunn av prisstigning

Innenfor et tidsrom av 24 måneder etter skadedagen dekkes utgifter som følge av prisstigning til utbedring, gjenoppføring eller gjenanskaffelse av tilsvarende ting. Prisstigning erstattes i samme forhold som skaden for øvrig og er begrenset til 20 % av erstatningen. Hver enkelt post i forsikringsbeviset vurderes for seg.

3.4. Merutgifter ved påbud

Merutgifter ved påbud gitt med hjemmel i lov eller offentlig forskrift i forbindelse med reparasjon eller gjenoppføring av bygning er omfattet med inntil 30 % av forsikringssummen for bygning, begrenset til kr 3 000 000 per skadetilfelle.

Ved reparasjonsarbeider omfattes likevel bare de merutgifter som er direkte knyttet til de skadede bygningsdelene som blir reparert.

Innenfor nevnte sum dekkes også utgifter som ikke direkte vedrører byggearbeidet, men som er en betingelse for at bygningen utbedres eller gjenoppføres på samme byggetomt. Det samme gjelder utgifter til grunnundersøkelser og fundamentering i forbindelse med utbedringen eller gjenoppføringen.

Forsikringen omfatter ikke

- merutgifter til utgraving/sprengning av kjeller.
- merutgifter som skyldes at bygning gjenoppføres større enn den skadede.
- utgifter ved påbud som myndighetene hadde hjemmel til å gi selv om skaden ikke hadde inntruffet.
- tap av nytteareal dersom gjenoppført eller reparert bygning som følge av påbudet får mindre nytteareal enn det bygningen hadde før skaden
- merutgifter som skyldes påbud etter kulturminneloven.

Utbedring/gjenoppføring må være avsluttet innen 5 år etter skadedagen. Erstatningen forfaller først til betaling når skaden er utbedret.

3.5. Leaset utstyr

Forsikringstakers interesse i leaset utstyr.

4. Hvilke skader selskapet svarer for

4.1. Brann

Følgende er dekket;

Skade ved

- brann, det vil si ild som er kommet løs
- plutselig og uforutsett nedsoting
- eksplosjon, ved forbrenning, annen kjemisk reaksjon, trykk av luft, gass eller damp
- lynnedslag, med lynnedslag forstås at tingen er direkte truffet av lynet og er tydelig merket av lynnedslaget
- kortslutning eller elektrisk fenomen eller annen tilsvarende skade
- luftfartøy, eller deler av eller fra luftfartøy, som rammer ting.

Følgende er ikke dekket;

- svi- og gnistskader som ikke skyldes brann

Skade på

- ting som med hensikt er utsatt for påvirkning av varme
- forbrenningsmotor, elektrisk maskin eller apparat ved eksplosjon i disse
- den beholder hvor eksplosjonen er oppstått. Som beholder anses også rør apparatur eller maskin. For eksplosjon ved vandamp gjelder dette unntaket bare skade på dampturbin.

Skade som skyldes

- sprengningsarbeid på forsikringsstedet
- kortslutning eller elektrisk fenomen eller annen tilsvarende skade på elektrisk maskin eller apparat eller ledning med driftsspenning over 1000 volt, transformator, datasentral eller elektronisk prosessstyringsutstyr selv om det oppstår brann i tingen.

Uten særskilt avtale svarer selskapet ikke for skade ved eksplosjon i eller utstrømming fra smelteovn, mixer, skjenk, form, digel eller annen beholder for smeltet masse.

4.2. Naturskade

Følgende er dekket

Naturskade som direkte skyldes naturulykke som skred, storm, flom, stormflo, jordskjelv og vulkanutbrudd. Jf. § 1 i lov om Naturskadeforsikring av 16. juni 1989 nr 70. Se vilkår BGE90010 Naturskade.

4.3. Vann, annen væske, gass eller pulver

Følgende er dekket

- skade ved plutselig og uforutsett utstrømming fra bygnings rørledning med tilknyttet utstyr ved brudd, lekkasje eller oversvømmelse
- skade ved plutselig og uforutsett inntrenging av vann eller annen væske fra utvendig rørledning
- skade ved plutselig og uforutsett inntrenging av vann gjennom åpning eller utetthet, oppstått ved bygningsskade som er dekket av forsikringen
- skade ved plutselig og uforutsett inntrenging av vann i bygning direkte fra terreng eller grunnen ved nedbør, snøsmelting eller kjøving når det fører til frittstående vann over laveste gulv
- skade ved plutselig og uforutsett utstrømming av slukkemiddel fra slukkeanlegg og dettes tilførselsledning fra slukkeanleggets hovedstengingsventil, alt innenfor bygning.

Følgende er ikke dekket

- skade som skyldes at vann, annen væske eller snø/nedbør trenger inn i bygning på annen måte enn angitt ovenfor
- skade ved vann fra tak, takrenner og utvendig nedløp fra tak
- skade som skyldes vann fra dremsledning uansett årsak
- skade på gulv og vegger i våtrom som skyldes at disse ikke er vanntette
- skade ved kondens, sopp eller råte uansett årsak
- tap av væske eller gass eller slukkemiddel.

4.4. Brudd på ledning

Følgende er dekket

Skade ved plutselig og uforutsett brudd på innvendig

- bygnings rørledning
- utstyr som er tilknyttet bygningens rørledning og som er en del av bygningen.

Skade ved plutselig og uforutsett brudd på utvendig

- væskeførende del av forsikret bygnings rørledning for vann, annen væske eller gass
- dremskum, septiktank, oljetank, kloakkpumpe og kloakkrensetank
- vannbassengs ledning
- elektrisk ledning.

Følgende er ikke dekket

- skade som skyldes gradvis eller vesentlig forringelse ved rust, korrosjon, annen tæring, slitasje, gjengroing eller deformasjon
- skade på takrenne og utvendig nedløp
- utgifter til tining av utvendig ledning.

4.5. Tyveri og skadeverk

Følgende er dekket

- tyveri av og skadeverk på ting i bygning og i containere
- tyveri av og skadeverk på containere.

Skadeverk på

- bygning
- leide lokaler med inntil kr 15 000.

Følgende er ikke dekket

- tyveri fra lokaler som er åpne for kunder eller publikum
- tyveri og skadeverk begått av egne ansatte
- tyveri fra brakke/bod på anleggsplass, plasthall og frittliggende kiosk
- utgifter til utskifting av låser hvis nøkler/koder er kommet på avveier, jf. FAL §§ 4-10 og 6-4.

4.6. Annen plutselig og uforutsett skade på bygning

Følgende er dekket

Annen plutselig og uforutsett skade på bygning.

Følgende er ikke dekket

Skader som skyldes

- svikt i bærende konstruksjoner når bygningen er eldre enn 20 år
- svak konstruksjon, materialfeil og uriktig montasje
- mangelfull eller sviktende fundamentering, jordtrykk, utvendig frost og tele
- setninger eller deformasjoner i grunnen eller bygning uansett årsak
- dyr, insekter, bakterier, sopp eller råte.

Skade på

- glass, innretning, utstyr og sanitærutstyr som er spesielt montert av eller for leietaker
- glass som består i at innfatning for isolerglass er utett.

Skade som

- består i svinn og svinnsprekker, flekker, riper og avskallinger
- bare rammer mekanisk eller elektrisk innretning
- rammer bygningsdel som ikke er montert på sin faste plass.

Ansvarsbegrensningene og unntakene i punkt 4.1 til 4.5, inklusiv Naturskadevilkår BGE90010, gjelder også annen plutselig skade, men skade som skyldes innvendig frost og vind som er svakere enn storm er likevel dekket.

4.7. Skade på maskiner, løsøre og varer

Følgende er dekket

Skade på maskiner, løsøre og varer som direkte skyldes bygningsskade som er erstatningsmessig etter punkt 4.6.

4.8. Indirekte skade

Følgende er dekket

Tap eller skade ved at fremstilling, lagring, anvendelse eller salg av ting påvirkes av erstatningsmessig skade på andre ting (indirekte skade).

Følgende er ikke dekket

Skade på varer i fryserom, frysedisk/skap eller kjølerom.

5. Forutsetninger og begrensninger

Selskapet tar forbehold om at ansvaret kan reduseres eller falle helt bort dersom nedenstående forutsetninger ikke er oppfylt. FAL §§ 4-6 og 4-8.

5.1. Selskapet forutsetter

Selskapet forutsetter at Sikkerhetsforskrift for Industriforsikring FB012, Sikkerhetsforskrift for

Innbruddssikring, FB501, FB502 eller FB503 som angitt i forsikringsbeviset, blir overholdt.

Sikkerhetsforskriftene er tatt inn i forsikringsbeviset.

Dersom sikrede ved handling eller unnlattelse forsømmer å overholde eller påse at sikkerhetsforskriftene overholdes, avgjøres det under hensyn til skyldgraden, skadeforløpet og forholdene ellers om selskapet skal betale noe, og i tilfelle hvor mye, se FAL paragraf 4-8.

6. Fastsettelse av forsikringssum og valg av forsikringsform

Erstatningens størrelse er avhengig av valgt forsikringssum og forsikringsform.

6.1. Fastsettelse av forsikringssum

Fullstendig erstatning er betinget av at forsikringssummen minst tilsvarer gjenanskaffelsesprisen. Med gjenanskaffelsespris menes hva det på skadedagen koster å anskaffe tilsvarende, eller i det vesentlige tilsvarende ting som ny, beregnet etter ordinære priser og lønninger.

For varer tas det hensyn til kontantrabatt, ukurans og andre omstendigheter som innvirker på verdien. For varer som sikrede selv ikke har produsert og varer under produksjon,

benyttes innkjøpspris med tillegg av kostnader, begge deler etter priser ved ordinær produksjon og levering.

6.2. Forsikringsform

6.2.1. Fullverdiforsikret bygning

Fullverdiforsikring er en forsikringsform for bygning der bygningen til enhver tid er forsikret for det beløp som svarer til gjenoppføringsprisen. Med gjenoppføringsprisen menes hva det på skadedagen ville kostet å gjenoppføre tilsvarende, eller i det vesentlige tilsvarende bygning på skadestedet. Merkostnader ved byggemåte og utstyr som er urasjonelle etter dagens byggeskikk erstattes ikke, dette gjelder også merkostnader ved tilbakeføring av antikvariske verdier i henhold til krav i kulturminneloven.

Forsikringssummen for fullverdiforsikret bygning er et premieberegningss grunnlag som fastsettes av selskapet og angis i forsikringsbeviset. Tilbygg eller annen forandring som innvirker på verdien av bygningen, omfattes av forsikringen og skal meldes til selskapet. Er melding ikke gitt, erstattes en så stor del av skaden som svarer til forholdet mellom gjenoppføringsprisen slik den ville vært uten, og slik den er med forandringen. Omfatter forsikringen bygninger uten spesifisering i forsikringsbeviset, gjelder tilsvarende bestemmelser for ikke anmeldt ny bygning.

6.2.2. Førsterisikoforsikring

Førsterisikoforsikring er en forsikringsform for ting og interesse der skade erstattes inntil en valgt forsikringssum. Forsikringssummen fastsettes av forsikringstaker og angis i forsikringsbeviset. Underforsikring beregnes ikke.

7. Skadeoppgjør

Etter FAL § 8-5, 1. ledd mister sikrede retten til erstatning dersom kravet ikke er meldt til selskapet innen ett år etter at sikrede fikk kunnskap om de forhold som begrunner det.

Brann, tyveri, skadeverk og ran skal meldes til politiet. Selskapet kan også kreve at andre saker blir meldt til politiet.

Erstatningen fastsettes etter nedenstående regler, FAL § 6-1 gjelder ikke.

7.1. Bygning

7.1.1 Bygning som repareres/gjenoppføres til samme formål
Bygning som repareres/gjenoppføres innen landets grenser, til samme formål, innen 5 år av forsikringstaker, eier, ektefelle/samboer eller livsarving. Kjøp av annen bygning regnes ikke som gjenoppføring. Erstatningen beregnes på grunnlag av kostnadene til reparasjon/gjenoppføring til samme, eller i det vesentlige samme stand som umiddelbart før skaden inntraff, beregnes etter prisene på skadedagen.

Erstatningsgrunnlaget kan ikke settes høyere enn gjenoppføringsprisen før skaden fratrukket verdien etter skaden. Med gjenoppføringsprisen menes hva det på skadedagen ville kostet å gjenoppføre tilsvarende, eller i det vesentlige tilsvarende bygning på skadestedet. Tap knyttet til estetisk forringelse, hvor nye bygningsdeler ved reparasjon ikke er estetisk lik eldre uskadede bygningsdeler, erstattes ikke.

Merkostnader ved byggemåte og utstyr som er urasjonelle etter dagens byggeskikk erstattes ikke, dette gjelder også merkostnader knyttet til antikvariske verdier i henhold til krav i kulturminneloven.

Del/komponent som står foran utskifting eller riving, erstattes etter sin omsetningsverdi før skaden etter fradrag for kostnadene ved riving/demontering. Dersom omsetningsverdien av den nye/reparerte bygning blir større enn bygningens omsetningsverdi før skaden, gjøres det fradrag for den økning som overstiger 40% av omsetningsverdien før skaden inntraff.

6.2.3. Fast forsikringssum

Forsikring med fast forsikringssum er en forsikringsform for ting og interesse der skade erstattes inntil en valgt forsikringssum, forutsatt at forsikringssum tilsvarende gjenanskaffelsesprisen. Er forsikringssummen lavere enn gjenanskaffelsesprisen, oppstår underforsikring, og det erstattes en så stor del av skaden som svarer til forholdet mellom forsikringssum og gjenanskaffelsespris (underforsikring). Forsikringssummen fastsettes av forsikringstaker og angis i forsikringsbeviset.

Ved fastsettelse av bygningens omsetningsverdi skal det tas hensyn til mulige endringer i avkastning, beliggenhet og andre forhold. Nødvendige beregninger baseres på gjenoppføringsprisen.

7.1.2 Bygning som repareres/gjenoppføres til annet formål
Bygning som repareres/gjenoppføres innen landets grenser, til annet formål, innen 5 år av forsikringstaker, eier, ektefelle/samboer eller livsarving.

Erstatningen beregnes som i punkt 7.1.1., men dersom omsetningsverdien av den nye/reparerte bygning blir større enn bygningens omsetningsverdi før skaden, gjøres det fradrag for hele økningen.

Ved fastsettelse av bygningens omsetningsverdi skal det tas hensyn til mulige endringer i avkastning, beliggenhet og andre forhold. Nødvendige beregninger baseres på gjenoppføringsprisen.

7.1.3 Bygning som ikke gjenoppføres/repareres som nevnt i punkt 7.1.1. eller 7.1.2.

Erstatningsgrunnlaget fastsettes etter punkt 7.1.2., begrenset til reduksjonen i bygningens omsetningsverdi som følge av skaden.

Dersom bygningen ikke kan omsettes separat, legges i stedet bygningens bruksverdi til grunn.

7.1.4 Bygning som står foran riving
Erstatningsgrunnlaget er begrenset til verdien av bygningens brukbare materialer, nedtatt og lagt ferdig for salg eller transport, etter fradrag for utgiftene ved rivingen.

7.2. Maskiner og løsøre

7.2.1. Maskiner og løsøre som repareres/gjenanskaffes

Erstatningen beregnes på grunnlag av kostnadene til gjenanskaffelse/reparasjon til samme, eller i det vesentlige samme stand som umiddelbart før skaden inntraff. Erstatningsgrunnlaget kan ikke settes høyere enn gjenanskaffelsesprisen før skaden, fratrukket verdien etter

skaden. Med gjenanskaffelsesprisen menes hva det på skadedagen ville kostet å gjenanskaffe tilsvarende, eller i det vesentlige tilsvarende ny ting.

Det skal gjøres fradrag for verdiøkning ved forbedring av tilstanden på den skadde tingen, eller del/komponent av tingen, ved at brukt blir erstattet med nytt. Ved vurderingen tas hensyn til forringelse ved elde, bruk, nedsatt bruksverdi, den tid tingen har vært i bruk og gjenstående brukstid. Fradrag gjøres for den del av verdiøkningen som overstiger 40 % av tingens eller delens/komponentens verdi før skaden.

7.2.2. Maskiner og løsøre som ikke repareres/gjenanskaffes
For maskiner og løsøre som uansett årsak ikke er gjenskaffet eller reparert innen 3 år etter at skaden inntraff, beregnes erstatningsgrunnlaget som under punkt 7.2.1., men begrenset til omsetningsverdien på skadedagen.

7.3. Varer

Erstatningen beregnes på grunnlag av kostnadene til gjenanskaffelse/reparasjon til samme, eller i det vesentlige samme stand som umiddelbart før skaden inntraff, beregnet etter prisene på skadedagen. Erstatningsgrunnlaget kan ikke settes høyere enn verdien for skaden, fratrukket verdien etter skaden.

Ved fastsettelse av verdien skal det tas hensyn til sparte kostnader, renter, kontantrabatt, ukurans og andre omstendigheter som innvirker på verdien. For varer som har redusert verdi på grunn av ukurans og som skal selges til redusert pris, skal verdien reduseres i samme forhold som reduksjon i salgspris.

Varer som sikrede selv ikke har produsert og varer under produksjon, verdsettes til innkjøpspris med tillegg av kostnader, begge deler etter de priser som gjaldt ved ordinær produksjon og levering umiddelbart før skaden inntraff.

Ferdige varer av egen produksjon verdsettes til salgsprisen, hensyn tatt til sikredes normale salgsmønster. For solgte varer benyttes kontraktsprisen. Det som berges skal først og fremst anses som solgt.

7.4. Erstatningsberegning

7.4.1. Aldersfradrag

For skade som rammer nedenforstående og som skyldes kortslutning, elektrisk fenomen, annen tilsvarende skade eller brudd på ledning/utstyr, gjøres det fradrag etter tabellen. Aldersfradraget beregnes av hele reparasjons- eller gjenoppføringskostnaden.

Ved ulik alder på skadede deler, legges den eldste delens alder til grunn.

	Antall påbegynte år uten aldersfradrag	Deretter gjøres et fradrag per påbegynt år
Utvendige ledninger, tanker og kummer, inklusive vann- og avløpsledninger under bygningen av annet materiale enn plast	20 år	5 %
Varmepumpe	5 år	10 %
Annen innretning for bygningsoppvarming/kjøling, medregnet fyringskjel og utvendige varmekabler	10 år	5 %
Varmtvannsbeholder/-bereder og innebygget komfyr/kjøl/frys	5 år	10 %
Innebygget elektrisk komfyr, kjøle- og fryseskap/boks	5 år	10 %

7.4.2. Plasthall

Ved skade på plasthall gjøres det prosentvis fradrag for alder. 10 år uten fradrag, deretter gjøres et prosentvis fradrag på 10 % av skaden per påbegynt år opp til 85 %. Fradraget beregnes av hele reparasjonskostnaden. Ved ulik alder på skadede deler legges den eldste delens alder til grunn.

7.4.3. Egenandel

I erstatningen trekkes fra den egenandel som er nevnt i forsikringsbeviset. Det trekkes en egenandel per skadetilfelle. For brudd på ledning trekkes en egenandel per bruddskade, se punkt 4.4. For naturskader fratrekkes den egenandel som til enhver tid er fastsatt av departementet.

Frdrag etter punkt 7.4.1. og 7.4.2. skal minst svare til egenandelen og trekkes i stedet for denne.

Ved skade forårsaket av varme arbeider utført av eller for sikrede, trekkes en tilleggsegenandel på 10 % av skaden, minimum 1G, maksimum 5G (G = folketrygdens grunnbeløp i Norge).

Med varme arbeider forstås arbeider hvor det benyttes arbeidsverktøy og -utstyr som genererer gnister eller varme som kan føre til brann. Varme arbeider omfatter bruk av åpen flamme, varmlufts-, sveise-, skjære- og slipeutstyr. Ved skade forårsaket av snøtyngde og/eller snøpress, trekkes egenandel i tillegg på kr 50 000.

7.4.4. Oppgjørsmåter

Selskapet kan avgjøre om skaden skal erstattes ved

- kontantoppgjør
- reparasjon eller gjenoppføring
- at selskapet skaffer tilsvarende eller i det vesentlige tilsvarende ting.

Kontantoppgjør er begrenset til det beløp selskapet hadde måttet betale for reparasjon, gjenoppføring eller gjenanskaffelse.

Selskapet kan avgjøre hvilken reparatør eller leverandør som skal brukes.

Arbeidspenger

Ved kontantoppgjør erstattes arbeidspenger med de timepriser selskapet kan få hos sine avtalepartnere.

Ved reparasjon eller gjenoppføring utført av selskapets avtalepartnere erstattes betalte arbeidspenger etter faktura.

Ved reparasjon eller gjenoppføring av annen reparatør eller leverandør enn selskapets avtalepartnere

- dersom våre avtalepartnere ikke kan utføre arbeidene erstattes arbeidspenger etter faktura
- dersom våre avtalepartnere kan utføre arbeidene erstattes arbeidspenger med de timepriser selskapet kan få hos sine avtalepartnere.

Ved bruk av egne ansatte erstattes dokumenterte lønnsutgifter.

7.4.5. Merverdiavgift

Merverdiavgift erstattes når det er dokumentert at avgiften er betalt. Avgift som kan fradragsføres i merverdiavgiftsregnskapet erstattes ikke.

7.5. Fastsettelse av merutgifter

Merutgifter ved påbud gitt med hjemmel i lov eller offentlig forskrift er differansen mellom gjenoppføringsprisen på bygningen med og uten påbud. Grunnlaget for beregningen er en bygning tilsvarende den sikrede med samme etasjeantall og størrelse etter utvendige mål. Tilsvarende gjelder ved reparasjon.

Dersom bygningen som gjenoppføres er større enn den skadede bygningen, beregnes utgifter som ikke direkte vedrører byggearbeidet forholdsmessig etter størrelsen på bygningen som er skadet og bygningen som gjenoppføres.

Dersom gjenoppbyggingen på samme byggetomt er hindret på grunn av offentlig påbud, gjelder dekningen med samme betingelser ved gjenoppføring på annet sted. Det er en forutsetning at påbud også gjelder på det nye stedet. Reparasjon eller gjenoppføring må være avsluttet innen 5 år etter skadedagen.

Merutgiftene må være påløpt og dokumentert. Selskapet kan kreve at det søkes om dispensasjon etter plan- og bygningsloven.

7.6. Leaset utstyr

For leaset utstyr beregnes erstatningen i henhold til vilkårenes punkt 7.2.1 eller 7.2.2. I erstatningen gjøres det fradrag for erstatning til leasingsselskapet etter punkt 7.7.

Med gjenanskaffelse i punkt 7.2.1 menes også inngåelse av ny leasingavtale.

7.7. Oppgjør til panthaver

Oppgjør til panthaver, konkursbo, leasingsselskap, utleiefirma og lignende, og overtagelse av panterett.

Overfor panthavere, konkursbo, leasingsselskap, utleiefirma og lignende, er selskapets ansvar begrenset til det laveste av følgende beløp

- nedgangen i tingens omsetningsverdi som følge av skaden
- den økonomiske interesse i tingen på skadetidspunktet.

Overfor panthaver er erstatningen begrenset til tap som panthaver får på grunn av skaden ved realisasjon av pantet.

For panthavere betyr "tingen" i denne sammenheng pantobjektet i sin helhet. Disse bestemmelsene gjelder ikke leaset fast eiendom. Ved konkurs gjelder bestemmelsene ovenfor uten hensyn til om konkursen ble åpnet før eller etter at skaden inntraff. Er selskapet ansvarlig overfor panthaveren, men ikke overfor eieren, trer selskapet inn i panthavers rett i den utstrekning det betales erstatning til ham. Når selskapet trer inn i panthavers rett, gjelder dette likevel ikke til fortrenghet for panterettigheter som gjaldt da forsikringstilfellet inntraff og forsikringstilfellet omfattes av forsikringen.

7.8. Skjønn

Fastsettelse av skadens størrelse og verdier avgjøres ved skjønn dersom sikrede eller selskapet krever det. Skjønn gjennomføres i henhold til bestemmelser i Generelle vilkår BGE90080 kapittel 3.